

Arrest

nr. 216 389 van 5 februari 2019
in de zaak RvV X / IX

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat J. WALDMANN
Rue Jondry 2A
4020 LIEGE

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging, thans de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie.

DE WND. VOORZITTER VAN DE IXde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Eritrese nationaliteit te zijn, op 4 juli 2018 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging van 9 juni 2018 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 13).

Gezien titel Ibis, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 11 december 2018, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 22 januari 2019.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken I. CORNELIS.

Gehoord de opmerkingen van advocaat J. WALDMANN, die verschijnt voor de verzoekende partij en van advocaat E. WILLEMS, die loco advocaat C. DECORDIER verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

Op 9 juni 2018 neemt de gemachtigde van de voormalig bevoegde staatssecretaris de beslissing tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten. Dit is de bestreden beslissing die de verzoekende partij op dezelfde dag ter kennis wordt gebracht en waarvan de motieven luiden als volgt:

“Aan de Heer, die verklaart te heten:

naam: [T.]

voornaam: [O.]

geboortedatum: [1998]

nationaliteit: Eritrea

In voorkomend geval, ALIAS: -

wordt het bevel gegeven het grondgebied van België te verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen,

-tenzij hij beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naartoe te begeven,

-tenzij er actueel een asielaanvraag hangende is in een van deze staten,

uiterlijk op 09.06.2018.

REDEN VAN DE BESLISSING:

Het bevel om het grondgebied te verlaten wordt afgegeven in toepassing van de artikel(en) van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna 'de wet') en volgende feiten:

Artikel 7, alinea 1, van de wet:

1° wanneer hij in het Rijk verblijft zonder houder te zijn van de bij artikel 2, van de wet vereiste documenten;

De betrokkene is niet in het bezit van een geldig paspoort en niet van een geldig visum op het moment van zijn arrestatie.

Betrokkene werd op 09.06.2018 gehoord door de politie van PZ Deinze-Zulte en heeft geen verklaringen afgelegd. Uit het administratief dossier blijkt dat betrokkene geen verklaringen heeft afgelegd met betrekking tot enige familiale banden in België. Betrokkene heeft bovendien geen verklaringen afgelegd over medische problemen, noch over minderjarige kinderen. Bijgevolg heeft de gemachtigde van de Staatssecretaris in zijn verwijderingsbeslissing rekening gehouden met de bepalingen van artikel 74/13.

Artikel 74/14: Reden waarom geen termijn voor vrijwillig vertrek wordt toegestaan:

■ artikel 74/14 §3, 1°: er bestaat een risico op onderduiken

Betrokkene vormt een risico op onderduiken:

3° Betrokkene werkt niet mee of heeft niet meegewerkt met de overheden.

Betrokkene heeft zich niet aangemeld bij de gemeente binnen de door artikel 5 van de wet van 15/12/1980 bepaalde termijn en levert geen bewijs dat hij op hotel logeert."

2. Onderzoek van het beroep

2.1. In een enig middel voert de verzoekende partij onder meer de schending aan van artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955 (hierna: het EVRM), van artikel 41 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, van het zorgvuldigheidsbeginsel en van de rechten van verdediging.

Zij verstrekt de volgende toelichting bij het middel:

"[...] La situation en Erythrée au regard de l'article 3 de la CEDH

12. La partie requérante est ressortissant d'Erythrée, un état dont la partie adverse ne peut ignorer qu'il figure de manière consistante au sommet des listes des régimes les plus attentatoires aux droits humains.

13. Il ressort des termes de la décision attaquée (« nationalité : Erythrée ») que la partie adverse ne conteste pas la nationalité érythréenne du requérant.

14. La partie adverse ne peut pas ignorer que la dictature érythréenne est l'une des plus oppressives au monde.

15. La Commission d'enquête des nations unies en Erythrée a conclu que des crimes contre l'humanité y avaient été commis de manière généralisée et systématique.

16. Les citoyens érythréens sont soumis à un service militaire à durée indéterminée, qui peut durer des dizaines d'années et être assimilé à de l'esclavage :
- « By law, each Eritrean is compelled to serve 18 months in national service starting at 18 but in practice conscripts serve indefinitely, many for over a decade. Endless conscription remains a principal driver of migration. The Col concluded that conditions of national service rise to the crime of enslavement. Conscripts are often assigned to arduous non-military construction and agriculture projects though some serve in the civil service, education, and other service jobs. Conscripts are used not only in government-related projects, they are used in projects personally benefitting military commanders and other officials. Treatment of conscripts is often harsh, depending on the whim of the commander. Physical abuse, including torture, occurs frequently; so does forced domestic servitude and sexual violence by commanders against female conscripts. There is no redress mechanism for conscripts facing sexual and other abuses. Attempts to flee are sternly punished. On April 3, new conscripts trying to escape from a convoy in Asmara were shot at by guards, killing several. »
17. Le requérant est en âge de subir la conscription, et donc d'être maintenu en esclavage.
18. Le droit de quitter son pays est également violé: le gouvernement interdit l'émigration et réprime violemment les tentatives de fuite :
- «A Swiss immigration fact-finding mission to Asmara, Eritrea's capital, in March, however, concluded "proof of improved human rights conditions is still missing" and that involuntary returnees could count on imprisonment and perhaps torture. In October, an appellate tribunal in the United Kingdom held that Eritreans of draft age who left the country illegally and are involuntary returned to Eritrea "face a real risk of persecution, serious harm or ill-treatment"; these abuses, the decision said, violate the European Convention on Human Rights. The UK Home Office amended its immigration policy to conform to the tribunal's holding. In May, Sudan expelled over 400 Eritrean refugees and asylum seekers to Eritrea. Most were promptly incarcerated according to Col witnesses. »
19. Il existe un risque très élevé que le requérant subisse sur place de graves conséquences répressives du fait de sa décision de fuir illégalement vers l'Europe :
- « Par ailleurs, les Érythréens qui essayaient de se rendre en Europe risquaient d'être victimes de détention arbitraire, d'enlèvement, de violences sexuelles et de mauvais traitements. »
20. Une rapide recherche sur internet permet donc de découvrir l'existence de risques évidents de traitements contraires à l'article 3 de la CEDH en cas d'expulsion du requérant vers l'Erythrée.
21. Une rapide recherche sur internet permet donc de découvrir l'existence prima facie de risques évidents de traitements contraires à l'article 3 de la CEDH en cas d'expulsion du requérant vers l'Erythrée.
- [...] L'absence d'examen du risque de violation de l'article 3 dans la décision attaquée
22. Votre conseil constatera, tout d'abord, qu'il ressort des termes de l'ordre de quitter le territoire attaqué se rapportant à l'identification du requérant, comportant les mentions « Nationalité : Erythrée », que la partie défenderesse ne conteste pas que le requérant soit de nationalité érythréenne.
23. Il s'ensuit que le pays à destination duquel le requérant pourrait être éloigné est l'Erythrée. Ceci ressort en outre clairement de la motivation relative à la reconduite à la frontière qui précise : «il est nécessaire de faire ramener sans délai l'intéressé à la frontière, à l'exception des frontières des états qui appliquent entièrement l'acquis de Schengen pour le motif suivant : (...) ». De plus, la partie relative au maintien indique : « Il y a lieu de maintenir l'intéressé à la disposition de l'Office des Etrangers dans le but de le faire embarquer à bord du prochain vol à destination de l'Erythrée ». En conséquence, il ne peut être exclu que l'exécution de la décision attaquée entraîne l'éloignement forcé du requérant vers l'Erythrée pays où il dit craindre d'être soumis à des traitements prohibés par l'article 3 de la CEDH.
24. Il ne ressort pas de la décision, ni des éléments du dossier administratif disponible que la partie requérante ait eu la possibilité effective de faire valoir les éléments précités, avant la prise de l'acte attaqué. Or, la jurisprudence de la Cour EDH enseigne, que dans la mesure où, afin de vérifier l'existence d'un risque de mauvais traitements allégué par une partie requérante envers un pays, il y a lieu d'examiner les conséquences prévisibles de l'éloignement de celle-ci dans ledit pays, compte tenu de la situation générale qui y prévaut et des circonstances propres au cas de la partie requérante, la partie requérante doit, en ce qui concerne tant la situation générale dans un pays que les circonstances propres à son cas, disposer de la possibilité matérielle de les faire valoir en temps utile, quod non en l'espèce.
25. De plus, l'article 7 de la Loi qui résulte de la transposition en droit belge de l'article 6.1. de la Directive 2008/115/CE, lequel porte que « Les États membres prennent une décision de retour à rencontre de tout ressortissant d'un pays tiers en séjour irrégulier sur leur territoire, sans préjudice des exceptions visées aux paragraphes 2 à 5». Il résulte de ce qui précède que toute décision contenant un ordre de quitter le territoire au sens de la Loi du 15 décembre 1980 est ipso facto une mise en oeuvre du

droit européen. Le droit d'être entendu en tant que principe général de droit de l'Union européenne est donc applicable en l'espèce.

26. La Cour de Justice de l'Union européenne a indiqué, dans un arrêt C-166/13, rendu le 5 novembre 2014, que

« Le droit d'être entendu garantit à toute personne la possibilité de faire connaître, de manière utile et effective, son point de vue au cours de la procédure administrative et avant l'adoption de toute décision susceptible d'affecter de manière défavorable ses intérêts. »

27. De plus dans l'arrêt « M.G. et N.R. » prononcé le 10 septembre 2013 (C-383/13), la Cour de Justice de l'Union européenne a précisé que :

« [...] selon le droit de l'Union, une violation des droits de la défense, en particulier du droit d'être entendu, n'entraîne l'annulation de la décision prise au terme de la procédure administrative en cause que si, en l'absence de cette irrégularité, cette procédure pouvait aboutir à un résultat différent[...]. Pour qu'une telle illégalité soit constatée, il incombe en effet au juge national de vérifier, lorsqu'il estime être en présence d'une irrégularité affectant le droit d'être entendu, si, en fonction des circonstances de fait et de droit spécifiques de l'espèce, la procédure administrative en cause aurait pu aboutir à un résultat différent du fait que les ressortissants des pays tiers concernés auraient pu faire valoir des éléments de nature à [changer le sens de la décision] »

28. En l'espèce, le Conseil constatera, que la partie défenderesse n'a pas pris la peine d'interpeller le requérant sur les éléments de sa situation concrète en lien avec sa situation personnelle avant de prendre la décision querellée. En effet, la partie adverse se contente d'une « audition » effectuée par les services de polices des chemins de fer et ce sans interprète...

29. En outre, dès lors que la partie défenderesse n'est pas sans ignorer, compte tenu des informations générales publiques qui abordent la situation en Erythrée, qu'un renvoi vers ce pays pouvait s'avérer problématique au regard de l'article 3 de la CEDH, elle ne pouvait prendre une décision rendant possible l'éloignement du requérant vers l'Erythrée sans avoir examiné Les conséquences prévisibles de l'éloignement dans Ledit pays, compte tenu de la situation générale qui y prévaut et des circonstances propres au cas d'espèce.

30. Or, en l'occurrence, force est de constater qu'il ne ressort d'aucun des éléments versés au dossier administratif que celle-ci aurait procédé à cette vérification, préalablement à l'adoption de la décision attaquée.

31. Par ailleurs votre conseil a rappelé le caractère absolu de l'article 3 de la CEDH :

« (...) À défaut d'introduire une demande d'asile, la partie requérante ne démontre pas une véritable peur d'être soumis à la torture et ne fait pas valoir qu'un retour au pays d'origine serait contraire l'article 3 de la CEDH », le Conseil ne peut que rappeler le caractère absolu de l'article 3 CEDH qui ne saurait, *prima facie* et dans les circonstances particulières de la procédure en extrême urgence, être limité par l'introduction, ou non, d'une demande d'asile ».

32. Sans devoir se prononcer sur ces éléments, votre Conseil ne pourra que constater qu'en ne donnant pas au requérant la possibilité de faire connaître, de manière utile et effective, ses observations avant l'adoption de l'acte attaqué, qui constitue une décision susceptible d'affecter de manière défavorable les intérêts de ce dernier, la partie défenderesse n'a pas respecté le droit d'être entendu en tant que principe général de bonne administration et principe général de droit européen.

33. En effet, lorsqu'elle entend mettre un terme au séjour irrégulier d'un ressortissant Etat tiers qui se trouve illégalement sur son territoire, la partie défenderesse est tenue aux termes de l'article 74/13 de la loi du 15 décembre 1980, lequel transpose l'article 5 de la « Directive retour », de prendre en considération, notamment la vie familiale de l'étranger. Par ailleurs, l'article 6.4- de cette même Directive laisse explicitement aux États la faculté d'accorder à un ressortissant d'un pays tiers en séjour irrégulier un droit de séjour pour des motifs humanitaires, charitables, ou autres. Enfin, tout ordre de quitter le territoire est pris dans un délai déterminé laissé à l'appréciation de l'administration compte-tenu des circonstances de l'espèce.

34. Dans ces conditions, il ne peut être raisonnablement soutenu qu'en tout état de cause la procédure administrative n'aurait pu aboutir à un résultat différent. Le risque de traitement inhumain et dégradant ou d'esclaves font clairement partie des éléments de nature à militer en défaveur de la décision prise ou, éventuellement, à influencer sur son contenu. Le requérant soutient qu'il n'a pas été interrogé sur les craintes de persécutions qu'il pourrait avoir. La police lui a uniquement demandé son nom et son pays d'origine. Le requérant ne s'est vu remettre aucune copie d'audition, et aucune trace de cette audition ne se trouve dans le dossier administratif du centre de Vottem

35. Au vu des développements qui précèdent, votre Conseil constatera qu'au regard du principe de non-refoulement, tel qu'il est affirmé, notamment, par l'article 33 de la Convention de Genève, l'article 3 de Convention contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants et l'article 3 de la CEDH, la partie défenderesse ne pouvait envisager un éloignement du requérant sans s'être assurée, d'une part, qu'il ne serait pas renvoyé vers un pays où il encourrait un risque réel d'être soumis

à des traitements contraire à l'article 3 de la CEDH et, d'autre part, que le pays vers Lequel il serait éloigné respecte lui-même Le principe de non-refoulement.

36. Or, en l'occurrence, force est de constater qu'il ne ressort d'aucun des éléments versés au dossier par la partie défenderesse que celle-ci aurait procédé à cette vérification, préalablement à l'adoption de l'acte attaqué, ni même que le requérant aurait disposé d'une possibilité effective de faire valoir son point de vue relatif à son éloignement vers l'Erythrée, éventualité que la décision attaquée ne permet pas d'exclure, ainsi que cela a été relevé plus haut."

2.2. De verwerende partij repliceert in de nota met opmerkingen, wat de voormelde ingeroepen schending betreft, als volgt:

"Betreffende de vermeende schending van artikel 3 EVRM merkt de verweerder vooreerst op dat de bestreden beslissing de verzoekende partij geenszins verplicht terug te keren naar zijn land van herkomst, doch enkel de verplichting inhoudt tot het verlaten van het grondgebied van het Rijk en van dat van een aantal andere Staten met wie België afspraken heeft gemaakt inzake grensoverschrijding door vreemdelingen (cf. R.v.St. nr. 50.187, 14.11.1994, en nr. 50.130, 9.11.1994, Arr. R.v.St. 1994, z.p.).

Het terugleiden van een vreemdeling zou ten aanzien van het art. 3 EVRM een probleem kunnen doen rijzen wanneer er ernstige en duidelijke redenen zijn om te geloven dat de betrokkene een risico loopt op foltering, onmenselijke of vernederende handelingen, doch deze bepaling impliceert geenszins dat een vreemdeling zonder meer het recht heeft het grondgebied van een bepaalde staat binnen te komen of er te verblijven (Cass. 4 februari 1992, Arr. Cass. 1993, I, 148).

Verder laat de verweerder gelden dat onder foltering in de zin van art. 3 E.V.R.M. wordt begrepen, "die handelingen waarbij op doelbewuste wijze hevige pijn of ernstig leed van fysieke of psychische aard wordt toegebracht" (Arbitragehof nr. 51/94, 29 juni 1994, T. Vreemd. 1994, 253, noot VANHEULE, D.).

Het Hof van Cassatie oordeelde reeds bij arrest dd. 4.2.1993 (nr. 9567) dat het uit het land zetten van een vreemdeling een schending van het art. 3 E.V.R.M. kan uitmaken, "in zoverre er ernstige en duidelijke redenen zijn om te geloven dat de betrokkene, indien hij aan die Staat (waaruit hij gevlucht is) wordt overgeleverd, een reëel risico loopt om te worden onderworpen aan foltering, of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of straffen, maar dat die bepaling evenwel niet impliceert dat een vreemdeling het recht heeft het grondgebied van een bepaalde Staat binnen te komen of er te verblijven".

Er is in casu geen sprake van een reëel risico om te worden onderworpen aan foltering, of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of straffen, zoals op een afdoende wijze werd gemotiveerd in de in casu bestreden beslissing.

Een blote bewering of een eenvoudige vrees voor onmenselijke behandeling op zich volstaat niet om een inbreuk uit te maken op art. 3 EVRM. Een eventualiteit van art. 3 EVRM kan worden geschonden volstaat op zich niet (R.v.St. nr. 105.233 dd. 27.03.2002, R.v.St. nr. 105.262 dd. 28.03.2002, R.v.St. nr. 104.674 dd. 14.03.2002, ...)

Er is in casu geen sprake van een reëel risico om te worden onderworpen aan foltering, of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of straffen.

Verzoekende partij heeft tijdens het verhoor dd.09.06.2018 door de politie van PZ Deinze-Zulte op geen enkel moment gewag gemaakt van een beweerd vrees voor een terugkeer naar het land van herkomst. Bovendien beperkt zij zich in haar verzoekschrift uitsluitend tot een verwijzing naar een aantal bronnen met een algemene draagwijdte, zonder dat verzoekende partij deze op haar persoonlijke situatie betreft. De verzoekende partij is derhalve verkeerdelijk de mening toegedaan dat art. 3 E.V.R.M. zou geschonden zijn.

Volledigheidshalve merkt verweerder nog op dat verzoekende partij tot op heden geen asielaanvraag heeft ingediend, terwijl ook uit het verzoekschrift niet blijkt dat zij hiertoe de nodige stappen zou ondernemen/heeft ondernomen.

Verzoekende partij beroept zich voorts op een schending van het hoorrecht, zoals bepaald in art. 41 van het Handvest.

Allereerst moet worden gesteld dat uit de bewoordingen van artikel 41 van het Handvest van de grondrechten volgt dat dit artikel niet is gericht tot de lidstaten, maar uitsluitend tot de instellingen, organen en instanties van de Unie (cf. HvJ 21 december 2011, C-482/10, punt 28; HvJ 17 juli 2014, C-141/12, punt 67).

Verzoekende partij kan zich bijgevolg ten aanzien van de nationale autoriteiten niet op deze bepaling, die onder meer voorziet dat een burger het recht heeft om te worden gehoord alvorens een voor hem nadelige individuele maatregel wordt getroffen, beroepen.

In de mate dat verzoekende partij zich beroept op het recht te worden gehoord, dat als onderdeel van de rechten van verdediging verankerd is als algemeen beginsel van het Unierecht, laat verweerder

gelden dat dit beginsel niet betekent dat de overheid op eigen initiatief een onderhoud moet organiseren of de vreemdeling moet uitnodigen om zijn standpunt kenbaar te maken.

Het Hof van Justitie definieert het hoorrecht als volgt:

“Het recht om te worden gehoord waarborgt dat eenieder in staat wordt gesteld naar behoren en daadwerkelijk zijn standpunt kenbaar te maken in het kader van een administratieve procedure en alvorens een besluit wordt genomen dat zijn belangen aanmerkelijk kan beïnvloeden (zie met name arresten van 9 juni 2005, Spanje/Commissie, C-287/02, Jurispr. blz. I-5093, punt 37 en aldaar aangehaalde rechtspraak; Sopropé, reeds aangehaald, punt 37; van 1 oktober 2009, Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Raad, C-141/08 P, Jurispr. blz. I-9147, punt 83, en 21 december 2011, Frankrijk/People’s Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, nog niet gepubliceerd in de Jurisprudentie, punten 64 en 65).” (HvJ, 22 november 2012, M., C-277/11, punt 87)

Noch de Richtlijn 2008/115, noch de nationale bepalingen ter uitvoering van deze richtlijn hebben de voorwaarden bepaald waarin een vreemdeling moet worden gehoord voordat jegens hem een terugkeerbesluit wordt genomen. Evenmin zijn de gevolgen van de schending van die rechten door het Unierecht vastgesteld.

In dit geval zijn deze voorwaarden en deze gevolgen een aangelegenheid van het nationale recht, mits de in dat verband vastgestelde maatregelen dezelfde draagwijdte hebben als die voor particulieren in vergelijkbare nationaalrechtelijke situaties (gelijkwaardigheidsbeginsel) en de uitoefening van de door de rechtsorde van de Unie verleende rechten in de praktijk niet onmogelijk of uiterst moeilijk wordt gemaakt (effectiviteitsbeginsel). (zie in die zin: HvJ, 10 september 2013, M.G. en N.R., zaak C-383/13, punt 35)

Het staat de lidstaten vrij om de uitoefening van het recht om te worden gehoord van personen die onder het toepassingsgebied vallen van de richtlijn 2008/85/EG op dezelfde wijze te laten plaatsvinden als in interne situaties, zolang de wijze van uitoefening ervan geen afbreuk doet aan het nuttig effect van die richtlijn. (zie in die zin: HvJ, 10 september 2013, M.G. en N.R., C-383/13, punt 36)

Verwerende partij wijst op de doelstelling van de richtlijn 2008/115/EG, die erin bestaat om in het kader van een gedegen migratiebeleid een doeltreffend terugkeerbeleid te kunnen voeren, waarbij duidelijke, transparante en billijke regels worden vastgesteld (punt 4 van de considerans van de voornoemde richtlijn).

De verwijdering van elke illegaal verblijvende onderdaan van een derde land is bovendien een prioriteit voor de lidstaten, overeenkomstig het stelsel van richtlijn 2008/115 (HvJ, 6 december 2011, Achughbabian, C-329/11, punt 38; HvJ, 10 september 2013, M.G. en N.R., zaak C-383/13, punt 43).

De rechten van verdediging zijn op het administratiefrechtelijke vlak alleen toepasselijk in tuchtzaken, en derhalve niet van toepassing zijn op administratieve beslissingen die worden genomen in het raam van de wet van 15 december 1980, zodat verzoekster de schending ervan dan ook niet dienstig kan inroepen (RvS 16 februari 2006, nr. 155.170). Derhalve is ook de hoorplicht, als bestreden beslissing niet van toepassing op beslissingen genomen in het raam van de wet van 15 december 1980 (R.v.St., nr. 117.575 van 26 maart 2003).

Bovendien is het kader van het hoorrecht, als beginsel van behoorlijk bestuur, is het enkel vereist dat verzoekende partij nuttig voor zijn belangen kan opkomen. (RvV 16 november 2010 nr. 51 124) Het volstaat dat de betrokkene de gelegenheid krijgt zijn standpunt op een nuttige wijze uiteen te zetten, hetgeen ook schriftelijk kan gebeuren (R.v.St, nr. 167.853, 15 februari 2007). (RvV, 29 juli 2008 nr. 14.567)

Uit het administratief dossier blijkt dat verzoekende partij op 09.06.2018 door de politie van PZ Deinze-Zulte werd gehoord.

Op geen enkel moment heeft zij verklaard dat zij in geval van een gebeurlijke terugkeer naar het land van herkomst een risico zou lopen op een schending van art. 3 EVRM.

Er dient aldus te worden besloten dat verzoekende partij nuttig voor haar belangen is kunnen opkomen. Daarenboven kan een eventuele schending van de rechten van de verdediging, in het bijzonder het recht om te worden gehoord, naar Unierecht pas tot nietigverklaring van het na afloop van de administratieve procedure genomen besluit leiden, wanneer deze procedure zonder deze onregelmatigheid een andere afloop had kunnen hebben (cf. HvJ 14 februari 1990, Frankrijk/Commissie, C-301/87, punt 31; HvJ, 6 september 2012, Storck/BHIM, C-96/11 P, punt 80).

Uit het bovenstaande volgt dat een schending van het recht om gehoord te worden slechts dan de rechtmatigheid van de bestreden beslissing kan beïnvloeden, wanneer verzoekende partij zou aantonen dat zij niet de mogelijkheid heeft gehad om de relevante gegevens mee te delen die de inhoud van het terugkeerbesluit hadden kunnen beïnvloeden.

Verweerder laat dan ook gelden dat de kritiek van verzoekende partij niet dienstig in verband kan worden gebracht met de in casu bestreden beslissing, nu dit niets verandert aan haar illegale verblijfssituatie.

Terwijl de vage en algemene beschouwingen nopens de beweerde schending van art. 3 EVRM niet volstaan om een schending van voormelde verdragsartikel aannemelijk te maken.

Verzoekende partij voert geen elementen aan die de inhoud van het terugkeerbesluit hadden kunnen beïnvloeden.

Verzoekende partij toont geen schending aan van het hoorrecht.

[...]"

2.3. De verzoekende partij stelt dat uit de bestreden beslissing blijkt dat de verwerende partij op de hoogte is van haar Eritrese nationaliteit en deze niet in twijfel trekt. Zij betoogt dat het regime in haar land van herkomst een zeer slechte reputatie heeft op het vlak van de mensenrechten. Zij verwijst hiervoor naar rapporten van Human Rights Watch, Amnesty International en de Verenigde Naties, waarin sprake is van misdaden tegen de menselijkheid die op algemene en systematisch wijze voorkomen in het land. Concreet wijst zij op een militaire dienstplicht die onbepaald in de tijd kan duren en die kan worden gelijkgesteld met slavernij. Zij stelt zelf een leeftijd te hebben die maakt dat zij in aanmerking komt voor de dienstplicht. Ook wijst zij erop dat zij illegaal haar land is ontvlucht, waardoor zij bij een terugkeer naar haar land riskeert slachtoffer te worden van arbitraire detentie en slechte behandelingen. De verzoekende partij betoogt niet in de mogelijkheid te zijn gesteld deze elementen voorafgaand aan het nemen van de bestreden beslissing reeds naar voor te brengen. Ook stelt zij dat de verwerende partij niet onwetend kon zijn van de slechte mensenrechtensituatie in haar herkomstland zoals deze blijkt uit publiekelijk beschikbare rapporten, maar niettemin naliet een onderzoek te voeren naar de mogelijke gevolgen van een terugkeer naar Eritrea rekening houdende met de algemene situatie en haar persoonlijke situatie.

Artikel 3 van het EVRM bepaalt dat "*Niemand mag worden onderworpen aan foltering en aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen*". Deze bepaling bekrachtigt een van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving en verbiedt in absolute termen foltering en onmenselijke of vernederende behandelingen, ongeacht de omstandigheden en de handelingen van het slachtoffer (vaste rechtspraak: zie bv. EHRM 21 januari 2011, *M.S.S./België en Griekenland*, §218).

Om te beoordelen of er ernstige en bewezen motieven bestaan om aan te nemen dat de verzoekende partij een reëel gevaar loopt op een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling, houdt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) zich aan de door het EHRM gegeven aanwijzingen. In dezen heeft het EHRM geoordeeld dat, om het bestaan van een gevaar van slechte behandelingen na te gaan, de te verwachten gevolgen van de verwijdering van de verzoekende partij naar het land van bestemming dienen te worden onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan het geval van de verzoekende partij (zie EHRM 4 december 2008, *Y./Rusland*, § 78; EHRM 28 februari 2008, *Saadi/Italië*, §§ 128-129 en EHRM 30 oktober 1991, *Vilvarajah en cons./Verenigd Koninkrijk*, § 108 in fine).

Wat het onderzoek van de algemene situatie in een land betreft, hecht het EHRM vaak belang aan de informatie vervat in de recente verslagen afkomstig van onafhankelijke internationale organisaties voor de verdediging van de rechten van de mens zoals Amnesty International of van overheidsbronnen (zie bv. EHRM 21 januari 2011, *M.S.S./België en Griekenland*, §§ 347 en 348; EHRM 5 juli 2005, *Said/Nederland*, § 54; EHRM 26 april 2005, *Muslim/Turkije*, § 67; EHRM 15 november 1996, *Chahal/Verenigd Koninkrijk*, §§ 99-100). Het EHRM heeft eveneens geoordeeld dat een eventualiteit van slechte behandelingen wegens een instabiele conjunctuur in een land op zich niet leidt tot een inbreuk op artikel 3 van het EVRM (zie: EHRM 30 oktober 1991, *Vilvarajah en cons./Verenigd Koninkrijk*, § 111) en dat, wanneer de bronnen waarover het beschikt, een algemene situatie beschrijven, de specifieke beweringen van een verzoekende partij in een geval moeten worden gestaafd door andere bewijselementen (zie: EHRM 4 december 2008, *Y./Rusland*, § 9; EHRM 28 februari 2008, *Saadi/Italië*, § 131; EHRM 4 februari 2005, *Mamatkulov en Askarov/Turkije*, § 73; EHRM 26 april 2005, *Muslim/Turkije*, § 68).

Zowel wat de algemene situatie in een land betreft als de omstandigheden eigen aan het geval van de verzoekende partij, moet de verzoekende partij over de materiële mogelijkheid beschikken om te gepaste tijde deze omstandigheden te doen gelden (cf. EHRM 21 januari 2011, *M.S.S./België en Griekenland*, § 366).

In dit geval wordt het bestaan van een reëel gevaar van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling beoordeeld op grond van de omstandigheden waarvan de verwerende partij kennis had of had moeten hebben op het ogenblik van de bestreden beslissing (cf. mutatis mutandis: EHRM 4 december 2008, *Y./Rusland*, § 81; EHRM 20 maart 1991, *Cruz Varas en cons./Zweden*, §§ 75-76; EHRM 30 oktober 1991, *Vilvarajah en cons./Verenigd Koninkrijk*, § 107). De verwerende partij moet een

zo nauwkeurig mogelijk onderzoek doen van de gegevens die wijzen op een reëel risico van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling (EHRM 21 januari 2011, *M.S.S./België en Griekenland*, §§ 293 en 388).

In haar nota met opmerkingen werpt de verwerende partij op dat de verzoekende partij voor het nemen van de bestreden beslissing werd gehoord en dat zij daar geen gewag heeft gemaakt van enige vrees voor een terugkeer naar het land van herkomst. Volledigheidshalve stelt de verwerende partij ook dat de verzoekende partij op heden nog geen asielaanvraag heeft ingediend.

Vooreerst stelt de Raad vast dat, indien een vreemdeling (nog) geen verzoek tot internationale bescherming heeft ingediend, dit gegeven de verwerende partij niet ontslaat van het principe van non-refoulement en het onderzoek van artikel 3 van het EVRM.

Wat betreft het gehoor van de verzoekende partij door de politie van Deinze voorafgaand aan het nemen van de bestreden beslissing, stelt de Raad vast dat dit gehoor zeer summier was. Uit het administratief dossier blijkt enkel uit de volgende vermelding in een administratief verslag dat de verzoekende partij werd gehoord:

*“7. Verhoor van de betrokkene
[S.V.] (09/06/18 10:11):
Zijn verklaringen interpreteren we als volgt
Wenst naar Engeland te reizen”.*

Het klopt op zich dat niet blijkt dat de verzoekende partij gewag maakte van enige vrees in geval van een terugkeer naar Eritrea. Op geen enkele wijze blijkt evenwel dat de verzoekende partij werd gevraagd naar de vrees die zij heeft indien zij dient terug te keren naar haar land van herkomst of naar redenen die zich kunnen verzetten tegen het nemen van een verwijderingsbeslissing. Er kan niet worden vastgesteld dat de verzoekende partij op nuttige en dienstige wijze werd gehoord aangaande haar vrees in geval van terugkeer naar Eritrea of dat zij daadwerkelijk de mogelijkheid kreeg haar vrees voor behandelingen in strijd met artikel 3 van het EVRM uiteen te zetten.

De rechtspraak van het EHRM geeft duidelijk aan dat het bestaan van een reëel gevaar van door artikel 3 van het EVRM verboden behandelingen moet worden beoordeeld op grond van de omstandigheden waarvan de verwerende partij kennis had of had moeten hebben op het ogenblik van het nemen van de bestreden beslissing. In casu is de Raad van oordeel dat de verwerende partij niet onwetend kon zijn van de verschillende rapporten van internationale organisaties – zoals deze die de verzoekende partij aanhaalt – die wijzen op een zeer alarmerende mensenrechtensituatie in Eritrea. De hierin opgenomen informatie is van die aard dat een concreet en individueel onderzoek ter zake zich opdrong, voorafgaand aan de afgifte van een verwijderingsbeslissing.

In casu dient echter te worden vastgesteld dat uit geen enkel stuk van het administratief dossier of stuk voorgelegd ter terechtzitting blijkt dat de verwerende partij voorafgaand aan het nemen van de bestreden beslissing is overgegaan tot dit onderzoek, en zelfs niet blijkt dat de verzoekende partij daadwerkelijk de mogelijkheid heeft gekregen om haar standpunt omtrent een eventuele terugkeer naar Eritrea te laten gelden.

Het administratief dossier bevat geen objectieve en actuele gegevens of stukken die aantonen dat de verwerende partij - die niet onwetend kan zijn van het bestaan van deze rapporten - een “zo nauwkeurig mogelijk onderzoek” heeft gedaan van de omstandigheden waarin de verzoekende partij mogelijk zal terechtkomen bij haar terugkeer naar Eritrea om uit te sluiten dat er geen reëel risico is op een schending van artikel 3 van het EVRM. Ten overvloede stelt de Raad zelfs vast dat de verwerende partij impliciet zelf aangeeft dat een terugkeer problematisch kan zijn. In het administratief dossier zit immers de volgende korte ‘nota’: *“Illegaal verblijf; Geen doc; Geen OO; Geen voorgaande beslissingen; Niet verwijderbaar”* (eigen aanduiding).

Niettegenstaande algemene rapporten op zich niet volstaan om een schending van artikel 3 van het EVRM aan te nemen, kan bovendien worden aangenomen – en dit in tegenstelling tot hetgeen de verwerende partij voorhoudt in haar nota met opmerkingen – dat de verzoekende partij de in haar middel aangehaalde gegevens wel degelijk ook op haar eigen situatie betreft. Zo wijst zij erop dat zij een leeftijd heeft waarop zij in aanmerking komt voor de verplichte legerdienst, waarbij zij verwijst naar een rapport van Human Rights Watch waarin onder meer de omstandigheden van de nationale

dienstplicht worden vergeleken met slavernij. De verzoekende partij betoogt nog dat zij haar land van herkomst illegaal heeft verlaten, hierbij verwijzend naar rapporten die wijzen op de ernstige gevolgen die dit kan hebben bij een terugkeer naar het land.

Het is niet de taak van de Raad om dit onderzoek in de plaats van het bestuur door te voeren. Het is de verwerende partij die een onderzoek dient te voeren naar het actueel risico dat de verzoekende partij loopt om in een situatie terecht te komen die mogelijk een schending zou uitmaken van artikel 3 van het EVRM. Het dient om een effectief onderzoek te gaan, waarbij de verzoekende partij indien nodig nuttig dient te worden gehoord.

Waar de verwerende partij in haar nota met opmerkingen nog aangeeft dat de bestreden beslissing de verzoekende partij geenszins verplicht terug te keren naar Eritrea, maar enkel vereist dat zij het grondgebied van het Rijk verlaat, net als dat van een aantal andere staten met wie België afspraken heeft gemaakt, wijst de Raad erop dat de verwerende partij volledig nalaat om te duiden naar welk land de verzoekende partij zich dan wel zou kunnen begeven.

Gelet op het geheel van de overwegingen die voorafgaan, is de Raad van oordeel dat de verwerende partij alvorens de bestreden beslissing te nemen geen afdoende rigoureuus onderzoek heeft verricht van de elementen die raken aan de naleving van artikel 3 van het EVRM, waarvan ze kennis had of had moeten hebben.

Een schending van artikel 3 van het EVRM juncto het zorgvuldigheidsbeginsel wordt aannemelijk gemaakt.

Het middel is, in de aangegeven mate, gegrond en leidt tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing. Een verder onderzoek van de overige onderdelen van het onderzocht middel dringt zich niet langer op.

3. Korte debatten

De verzoekende partij heeft een gegrond middel aangevoerd dat leidt tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing. Er is grond om toepassing te maken van artikel 36 van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. De vordering tot schorsing, als accessorium van het beroep tot nietigverklaring, is zonder voorwerp. Er dient derhalve geen uitspraak te worden gedaan over de exceptie van onontvankelijkheid van de vordering tot schorsing, opgeworpen door de verwerende partij.

4. Kosten

De verzoekende partij werd het voordeel van de kosteloze rechtspleging toegekend, zodat geen standpunt dient te worden ingenomen inzake de kosten van het geding.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De beslissing van de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging van 9 juni 2018 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten wordt vernietigd.

Artikel 2

De vordering tot schorsing is zonder voorwerp.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op vijf februari tweeduizend negentien door:

mevr. I. CORNELIS,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

dhr. T. LEYSEN,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

T. LEYSEN

I. CORNELIS